

WINTERBERGH FORSIKRING

VILKÅR TRANSPORTFORSIKRING

Januar 2023
Versjon WTRA 1-3

Innhold

VILKÅR FOR TRANSPORTFORSIKRING	3
Kap. 1 Innledende bestemmelser	4
Kap. 2 Hva forsikringen omfatter	5
Kap. 3 Hvem forsikringen gjelder for	7
Kap. 4 Plikten til å gi opplysninger	8
Kap. 5 Forsikringstiden	8
Kap. 6 Unntatte farer	9
Kap. 7 Sikkerhetsforskrifter	10
Kap. 8 Redningstiltak, avbrytelse og fullføring av transporten	11
Kap. 9 Forsikringsverdien	12
Kap.10 Selskapets erstatningsansvar	12
Kap.11 Erstatningsoppgjøret	15
Kap.12 Dekningskrav mot tredjemann (regress)	16
Kap.13 Oppsigelse	17
Kap.14 Lovvalg og jurisdiksjon	17
Kap.15 Særvilkår	18

VILKÅR FOR TRANSPORTFORSIKRING

Innhold:

Kap. 1	Innledende bestemmelser
§ 1	Definisjoner
Kap. 2	Hva forsikringen omfatter
§ 2	Forsikringens farefelt
§ 3	Alle farer - A-vilkår
§ 4	Utvidet transportulykke - B-vilkår
§ 5	Transportulykke - C-vilkår
§ 6	Forsikringens tapsfelt
§ 7	Årsakssammenheng
§ 8	Bevisbyrde
Kap.3	Hvem forsikringen gjelder for - Identifikasjon
§ 9	Hvem forsikringen gjelder for
§10	Identifikasjon
§11	Selskapets innsigelser overfor godtroende erverver av forsikringsdokumentet
Kap. 4	Plikten til å gi opplysninger
§12	Forsikringstakerens opplysningsplikt
§13	Tredjemanns opplysningsplikt
Kap. 5	Forsikringstiden
§14	Forsikringstidens begynnelse
§15	Forsikringstidens opphør
§16	Midlertidig opphør av forsikringen
Kap. 6	Unntatte farer - Samvirke mellom flere farer
§17	Dekkslast
§18	Unntatte farer
§19	Kondens og andre temperaturinnvirkninger
§20	Samvirke mellom flere farer
Kap. 7	Sikkerhetsforskrifter
§21	Alminnelige regler
§22	Uegnet transportmiddel
§23	Merking og innpakning av varer
§24	Varer som fraktes i termoregulert transportmiddel
Kap. 8	Redningstiltak, avbrytelse og fullførelse av transporten
§25	Sikredes plikt til å begrense tap
§26	Selskapets ansvar ved sikredes unnløstelse
§27	Oppgivelse av transporten etter krav fra selskapet
§28	Fullførelse av transporten etter krav fra selskapet
Kap. 9	Forsikringsverdien

WINTERBERGH

by WaterCircles Forsikring

§29	Forsikringsverdien
§30	Underforsikring
§31	Overforsikring
Kap.10	Selskapets erstatningsansvar
§32	Hovedregel
§33	Ansvar utover forsikringssummen
§34	Selskapets adgang til å fri seg fra videre ansvar ved å utbetale forsikringssummen
§35	Totaltap
§36	Manko
§37	Skade
§38	Skade på eller tap av en del av et hele
§39	Redningsomkostninger
§40	Felleshavari
§41	Omkostninger ved sikkerhetsstillelse
§42	Saksomkostninger
§43	Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret
§44	Omkostninger ved tiltak som angår flere interesser
Kap.11	Erstatningsoppgjøret
§45	Sikredes opplysningsplikt
§46	Svik
§47	Besiktelse av skade
§48	Valutakurser
§49	Renter av erstatningen
§50	Forsikringsdokumentet som legitimasjonsdokument
§51	Selskapets rett til å forlange forsikringsdokumentet tilbakelevert eller forevist ved utbetaling av erstatning
§52	Selskapets adgang til å overta varene ved utbetaling av erstatning
Kap.12	Dekningskrav mot tredjemann (regress)
§53	Selskapets rett til å tre inn i dekningskrav som sikrede har mot tredjemann
§54	Sikredes plikt til å bevare og sikre kravet
§55	Sikredes plikt til å bistå selskapet med opplysninger og dokumenter
Kap.13	Oppsigelse
§56	Oppsigelse ved svik
§57	Oppsigelse ved uriktige opplysninger
§58	Oppsigelse som følge av sikredes handling eller unnlatelse
Kap.14	Lovvalg og jurisdiksjon
§59	Lovvalg og jurisdiksjon
Kap. 15	Særvilkår

Kap. 1 Innledende bestemmelser

Innledning:

Vilkår for transportforsikring av varer er et sett med vilkår som partene i en forsikringsavtale kan benytte for å beskytte eierens og andres økonomiske interesse i en gjenstand under transport fra et sted til et annet. En vare kan i vilkårenes forstand være nær sagt hva som helst: typiske handelsvarer som ledd i et salg, en maskin som flyttes fra et produksjonssted til et annet for samme bedrift, en spesialkonstruert del av et brospenn, levende oppdrettsfisk eller en travhest. Transporten kan gå til vanns, til lands eller i luften.

Skal vilkårene for transportforsikring av varer komme til anvendelse på en transport, må partene ha avtalt dette. En slik avtale vil komme til uttrykk i forsikringsbeviset (polisen). Etersom vilkårene utgjør standardvilkår og først og fremst er skrevet for transport av ordinære handelsvarer, er det ikke gitt at de i alle henseender vil passe like godt hvis man står overfor en transport av spesialgjenstander. Ved slike transporter er det derfor viktig at både forsikringstakeren og selskapet tenker gjennom om det er nødvendig med spesialvilkår som supplerer eller kommer i stedet for standardvilkårene.

§ 1 Definisjoner

I disse vilkår betyr:

1. Tap: Økonomisk tap av enhver art, derunder totaltap, manko, skade, inntektstap, omkostninger og ansvar, jfr. dog unntakene i § 6 tredje ledd.
2. Skade: Fysisk beskadigelse som ikke er totaltap eller manko.
3. Transportdokument: Konnossement eller annet dokument som gir råderett over varene under transporten.
4. Forsikringsdokument: Det legitimasjonsdokument som utstedes for forsikringen i forbindelse med den enkelte transport.

Kap. 2 Hva forsikringen omfatter

§ 2 Forsikringens farefelt

For forsikringen kan det avtales ett av følgende farefelt:

1. Alle farer - "A-vilkår", jfr. § 3.
2. Utvidet transportulykke - "B-vilkår", jfr. § 4.
3. Transportulykke - "C-vilkår", jfr. § 5.

Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, ansees forsikringen inngått på A-vilkår.

§ 3 Alle farer - A-vilkår

En forsikring på A-vilkår omfatter alle farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som fremgår av §17,18 og 19.

§ 4 Utvidet transportulykke - B-vilkår

En forsikring på B-vilkår omfatter følgende farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som følger av §17, 18 og 19:

1. At sjøtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er sunket eller kantret, eller har vært utsatt for lignende alvorlig ulykke.
2. At landtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, velting, avsporing eller utforkjøring.
3. At lufttransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er styrtet eller har kjørt av rullebanen.

4. Brann, lynnedslag eller eksplosjon.
5. Jordskjelv, vulkanutbrudd, jord- eller snøskred eller lignende naturkatastrofer.
6. At varene kastes eller skylles overbord.
7. At vann fra hav, innsjø eller elv trenger inn i lager eller på oppbevaringsplass.
8. Lasting eller lossing av de forsikrede varer, dog begrenset til totaltap av hele kolli.
9. Lossing, lasting eller flytting av de forsikrede varer i nødhavn, og tyveri eller nedbør mens varene er lagret i nødhavn.

§ 5 Transportulykke - C-vilkår

En forsikring på C-vilkår omfatter følgende farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som fremgår av § 17, 18 og 19:

1. At sjøtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er sunket eller kantret ,eller har vært utsatt for lignende alvorlig ulykke.
2. At landtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, velting, avsporing eller utforkjøring.
3. At lufttransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er styrtet eller har kjørt av rullebanen.
4. Brann, lynnedslag eller eksplosjon.
5. Jordskjelv, vulkanutbrudd, jord- eller snøskred eller lignende naturkatastrofer.

§ 6 Forsikringens tapsfelt

Forsikringen omfatter følgende tap:

1. Totaltap, jfr. §35.
2. Manko, jfr. §36.
3. Skade, jfr. §37.

Forsikringen dekker også følgende omkostninger:

1. Redningsomkostninger, jfr. §39.
2. Felleshavaribidrag, jfr. §40.
3. Omkostninger ved sikkerhetsstillelse, jfr. §41.
4. Saksomkostninger, jfr. §42.
5. Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, jfr. §43.

Med mindre annet er særskilt avtalt, erstatter selskapet ikke :

1. Alminnelig formuestap, herunder tidstap, konjunkturtap, markedstap, driftstap og lignende tap.
2. Ansvar som sikrede pådrar seg overfor tredjemann.

Er forsikringen dekket på B-vilkår, jfr. § 4, eller på C-vilkår, jfr. § 5, dekker forsikringen også felleshavaribidrag (jfr. §40) og felleshavarioppofrelse som ikke skyldes en fare som forsikringen omfatter, med mindre det dreier seg om en fare som er unntatt i §17, 18 og 19.

§ 7 Årsakssammenheng

Forsikringen dekker tap som skyldes at de forsikrede varer i forsikringstiden er rammet av en fare som forsikringen omfatter.

§ 8 Bevisbyrde

Sikrede har bevisbyrden for at han har lidt et tap som omfattes av forsikringen, og for tapets omfang.

Selskapet har bevisbyrden for at et tap er forårsaket av en fare som er unntatt i vilkårene.

Kap. 3 Hvem forsikringen gjelder for

- Identifikasjon

§ 9 Hvem forsikringen gjelder for

Er det ikke angitt hvilke personers interesse forsikringen omfatter, gjelder den til fordel for forsikringstakeren og dem som fra ham har fått overdratt eiendomsrett til eller sikkerhetsrett i varene, såfremt sikkerhetsretten er stiftet gjennom overdragelse av transportdokument for varene. Er forsikringen tegnet av selgeren, uten at det fremgår av salgsavtalen med tilhørende leveringsvilkår eller av særskilt avtale at kjøperens eller andre senere eieres interesse i varene skal være omfattet av forsikringen, dekker forsikringen ikke disses interesse i varene.

Hvis forsikringstakeren ikke har eller får noen formuesinteresse i varene, ansees forsikringen, hvor ikke annet følger av forholdene, som tegnet til fordel for selgeren og dem som utleder sin rett til varene fra ham.

Er sikrede både avsender og mottaker av varene, kan han ved et forsikringstilfelle velge om han vil påberope seg reglene om dekning av selgerens interesse eller reglene om dekning av kjøperens interesse. Velger han det siste, kan han likevel ikke kreve dekket tap som nevnt i §29 annet ledd pkt. d.

Utover det som er bestemt i første ledd, gjelder forsikringen ikke til fordel for innehaveren av panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett som angitt i FAL §7-1 tredje ledd.

§10 Identifikasjon

Selskapet kan overfor sikrede påberope seg at retten til erstatning for varene er gått helt eller delvis tapt som følge av handling eller unnlattelse fra:

a) Ledende personell hos en av de sikrede med ansvar for transporten av varene.

b) Forsikringstakeren eller tidligere eier av varene. Det er intet vilkår at vedkommende var eier da forsømmelsen fant sted, såfremt varene berodde hos ham eller hos noen som hadde dem på hans vegne.

Ved brudd på sikkerhetsforskriftene i § 22, 23 eller 24, eller på en sikkerhetsforskrift som er gitt av selskapet i medhold av § 21 og inntatt i forsikringsbeviset, kan selskapet også påberope seg handling eller unnlattelse fra andre personer som er engasjert for å forestå organiseringen av transporten.

§11 Selskapets innsigelser overfor godtroende erverver av forsikringsdokumentet

Har sikrede fått det utstedte forsikringsdokumentet i hende, kan selskapet ikke gjøre gjeldende at:

1. Forsikringsavtalen senere er endret eller oppsagt.
2. Dekningen er bortfalt som følge av manglende premiebetaling.
3. Retten til erstatning helt eller delvis er gått tapt som følge av handling eller unnlattelse fra tidligere eiers side. Dette gjelder dog ikke hvor forsikringstakeren har forsømt sin opplysningsplikt, jfr. §12.
4. Det kan motregne krav på premie eller andre krav mot forsikringstakeren i erstatningen.
5. Det tidligere har utbetalt erstatningen.

Selskapet kan likevel gjøre sine innsigelser gjeldende såfremt sikrede, da han fikk forsikringsdokumentet i hende, kjente eller burde ha kjent til det forhold som ligger til grunn for innsigelsen.

Kap. 4 Plikten til å gi opplysninger

§12 Forsikringstakerens opplysningsplikt

I forbindelse med inngåelsen eller eventuell fornyelse av forsikringsavtalen kan selskapet be om opplysninger om forhold som kan ha betydning for dets vurdering av risikoen. Forsikringstakeren skal gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål. Forsikringstakeren skal også av eget tiltak gi selskapet opplysninger om særlige forhold som han må forstå er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen.

Blir forsikringstakeren på noe tidspunkt klar over at han har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, skal han uten ugrunnet opphold melde fra til selskapet om dette.

§13 Tredjemanns opplysningsplikt

Omfatter forsikringen en tredjemanns interesse, og vet tredjemann at forsikringen er eller vil bli tegnet, har tredjemann samme opplysningsplikt som forsikringstakeren, jfr. §12.

Ved tredjemanns brudd på opplysningsplikten etter første ledd, gjelder FAL §4-2 tilsvarende.

Kap. 5 Forsikringstiden

§14 Forsikringstidens begynnelse

Er selgeren forsikringstaker, begynner selskapets ansvar å løpe når varene settes i bevegelse for direkte ombordbringelse i det transportmiddel som fører dem fra det lager eller sted som er utgangspunkt for den forsikrede transport.

Er kjøperen forsikringstaker, eller er det uttrykkelig angitt at forsikringen bare omfatter kjøperens interesse, begynner selskapets ansvar å løpe når risikoen går over på kjøperen i henhold til salgavtalen, eller når en forsikring tegnet av selgeren i henhold til salgavtalen opphører.

Omfatter forsikringen bare kjøpers interesse, erstatter selskapet også kjøperens tap ved at et transportdokument han har innløst i god tro ikke inneholder opplysning om manko eller skade som varene har lidt etter det tidspunkt som er nevnt i første ledd.

§15 Forsikringstidens opphør

Selskapets ansvar opphører ved det av de nedenfor nevnte tidspunkter som først inntreffer:

1. Når varene er trygt avlesset fra det transportmiddel som bragte dem til mottakerens lager på det oppgitte bestemmelsessted.
2. Hvis varene ikke skal inntas på mottakerens lager på det oppgitte bestemmelsessted, når varene blir utlevert til mottaker eller disponeres av ham på annen måte.
3. Når transportøren med hjemmel i fraktavtalen har solgt varene for sikredes regning og risikoen har gått over på kjøperen.
4. Kl. 24 lokal tid den 30. dag etter den dag da lossing av varene ble avsluttet på det oppgitte bestemmelsessted.
5. Kl. 24 lokal tid den 60. dag etter lossingen av varene fra det skip som bragte det til avtalt lossehavn.

§16 Midlertidig opphør av forsikringen

Forsikringen trer ut av kraft når varene blir oppholdt på ett sted i mer enn 15 dager på grunn av sikredes forhold. Forsikringen gjeninntreer fra det øyeblikk det settes i verk fysiske tiltak for å igangsette eller gjenoppta transporten.

Blir varene oppholdt underveis i mer enn tre måneder på ett enkelt sted, trer forsikringen ut av kraft i den overskytende oppholdstid, med mindre oppholdet skyldes:

1. Erstatningsmessig skade, tyveri eller sjørøveri.
2. Skade på andre varer som føres med transportmidlet.
3. At et transportmiddel som varene er innlastet i har vært utsatt for havari, er forsvunnet eller forlatt.
4. At havner eller transportveier er blitt ødelagt eller sperret.

Kap. 6 Unntatte farer

Samvirke mellom flere farer

§17 Dekkslast

Er varene forsikret som dekkslast og ført på dekk, svarer selskapet ikke for:

1. Tap som følge av nedbør eller overvann.
2. Tap som skyldes smuss eller gnister som ikke forårsaker brann.
3. Tap som følge av at last forskyver seg under gange, med mindre tapet skyldes at de forsikrede varer går overbord.
4. Tap som følge av sammenblanding med eller utlekking fra den øvrige last.

Tap som nevnt i første ledd erstattes likevel hvis det skyldes brann eller eksplosjon, eller at skipet har

støtt mot fast eller flytende gjenstand. Blir varer som er forsikret som romslast ført på dekk, og forsikringstakeren kjente eller burde kjenne til dette, gjelder første og annet ledd tilsvarende.

Er varer transportert i lukket container, ansees de som romslast uten hensyn til om vedkommende container føres på dekk eller ikke.

§18 Unntatte farer

Forsikringen omfatter ikke tap som skyldes:

1. Varenes egenskaper eller deres tilstand ved forsikringstidens begynnelse.
2. Normalt svinn.
3. Protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje, terrorhandlinger o.l., med mindre det foreligger særlig avtale om dekning etter særvilkår nr.21.
4. At varene er bestemt for et ulovlig formål, er fremstillet gjennom ulovlig virksomhet eller ved ulovlige metoder. Ulovligheten bedømmes etter de regler som ved forsikringstidens begynnelse gjaldt i eksportlandet, importlandet eller et annet land som sikrede måtte regne med at varene skulle passere.
5. Forsinkelse, med mindre det dreier seg om videreutvikling av erstatningsmessig skade under videre-transport, eller det foreligger særlig avtale om dekning etter særvilkår nr. 21.
6. Krig eller krigslignende forhold, med mindre det foreligger særlig avtale om dekning.
7. Inngrep mot varene som foretas av statsmakt.
8. Oppbringelse, konfiskasjon, rekvisisjon og andre lignende inngrep mot transportmidlet, iverksatt av statsmakt.

9. Hindring av transportvirksomheten, iverksatt av statsmakt.
10. Frigjøring av atomenergi.
11. Kjemiske, biologiske, biokjemiske eller elektromagnetiske våpen.

§19 Kondens og andre temperaturinnvirkninger

Selskapet svarer ikke for tap som følge av kondens eller temperaturinnvirkninger, medmindre tapet skyldes:

- 1) at transportmidlet eller lasten har vært utsatt for havari etter at varene er innlastet i transportmidlet,
- 2) at varene er sendt med et transportmiddel eller i en container som var uegnet for transporten, jfr. likevel §22,
- 3) utilstrekkelige eller sviktende beskyttelsesforanstaltninger fra transportørens side,
- 4) brann, lynnedslag eller eksplosjon.

Er varene fraktet eller skulle de ha vært fraktet i termoregulert transportmiddel eller container, svarer selskapet likevel bare for tap som følge av kondens eller temperaturinnvirkninger, såfremt tapet skyldes:

- 1) at transportmidlet har vært utsatt for havari som nevnt i § 4 nr. 1 - 3 etter at varene er innlastet i transportmidlet eller container,
- 2) brann, lynnedslag eller eksplosjon
- 3) at termomaskineriet har vært utsatt for havari etter at varene er innlastet i transportmidlet eller container, og som følge av dette har vært ute av drift sammenhengende i minst 6 timer.

§20 Samvirke mellom flere farer

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farer ikke omfattes av forsikringen, fordeles tapet forholdsmessig over de enkelte farer etter den innflytelse hver av dem må antas å ha øvet på dets inntreden og omfang, og selskapet svarer kun for den del av tapet som blir henført til de farer forsikringen omfatter.

Har en fare som nevnt i §18 nr. 10 eller 11 medvirket til tapet, skal likevel hele tapet ansees forårsaket av en slik fare.

Kap. 7 Sikkerhetsforskrifter

§21 Alminnelige regler

For forsikringen gjelder de sikkerhetsforskrifter som er angitt i §22 til 24 og de forskrifter som ellers er gitt av selskapet, og som fremgår av forsikringsbeviset. Ved internasjonale transporter er dessuten alle forskrifter og påbud om forholdsregler for å forebygge tap, gitt av offentlig myndighet, å anse som sikkerhetsforskrifter, i det FAL §1-2 (e) er fraveket, jfr. lovens §1-3 annet ledd (e).

Overtres en sikkerhetsforskrift, svarer selskapet bare i den utstrekning det godtgjøres at tapet ikke er en følge av overtredelsen eller at overtredelsen ikke kan tilregnes sikrede.

§22 Uegnet transportmiddel

Sikrede skal sørge for at varene sendes med et transportmiddel eller i en container som er egnet for transporten.

§23 Merking og innpakning av varer

Hvert enkelt kollo av varene skal tydelig angi følgende:

1. Avsenders og mottakers navn og adresse.
2. Hvilken side som er "opp" eller "ned" på kolloet.
3. Varenes farlighetsgrad, angitt med internasjonale symboler.
4. Tyngdepunktangivelser.
5. Løfteanvisninger.

Dersom varenes beskaffenhet krever det, skal hvert enkelt kollo også inneholde særskilte anvisninger om behandling av varene, f.eks. at de skal behandles spesielt varsomt, eller at de ikke skal utsettes for bestemte typer påvirkning, som fuktighet, varme, slag, støt o.l.

Merking skal skje på norsk. Ved internasjonale transporter skal varene i tillegg være merket på engelsk.

Varene skal være innpakket, emballert og sikret slik at de kan tåle normale og påregnelige transport-påkjenninger.

§24 Varer som fraktes i termoregulert transportmiddel

For varer som fraktes i termoregulert transportmiddel gjelder i tillegg til §23 følgende sikkerhetsforskrift:

1. Det termoregulerte transportmidlet må før varene lastes inn, ha oppnådd transporttemperaturen, og avsenderen må såvidt mulig pålegge transportøren å kontrollere temperaturen hver tredje time under transporten.
2. Varenes innlastingsstemperatur skal være i overensstemmelse med transporttemperaturen, og innlastings- og transporttemperaturen skal angis i fraktbrevet.
3. Før transporten påbegynnes, skal avsender om mulig påse at lasterommet eller containeren ikke har huller eller er utett, at lasterommet eller containeren er rengjort og luktfri, og at dører og pakninger er tette.
4. Varen skal stues så kompakt at utglidninger forhindres, men likevel slik at luftsirkulasjonen, særlig under taket, ned langs dørene og retur langs gulvet, ikke blir blokkert.

Kap. 8 Redningstiltak, avbrytelse og fullførelse av transporten

§25 Sikredes plikt til å begrense tap

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er det inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham for å avverge eller begrense tapet. Gir selskapet bestemte forskrifter, skal han følge dem, med mindre han må forstå at de er utferdiget på grunnlag av uriktige eller mangelfulle opplysninger om den faktiske situasjon.

Er forsikringstilfellet inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde fra til selskapet. Han skal holde selskapet underrettet om den videre utvikling, og varsle det til sjøforklaring og besiktelser hvor det kan være av betydning for det å være representert.

Blir transporten oppholdt, skal sikrede uten ugrunnet opphold varsle selskapet og gjøre hva han kan for å få transporten igang igjen.

§26 Selskapets ansvar ved sikredes unnlattelse

Har sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt unnlatt å oppfylle sine plikter etter §25, svarer ikke selskapet for større tap enn det må antas at selskapet ville ha hatt å dekke, dersom plikten var blitt oppfylt.

§27 Oppgivelse av transporten etter krav fra selskapet

Selskapet kan kreve at transporten til det fastsatte bestemmelsessted skal oppgis dersom videretransporten:

1. Ikke kan skje uten ekstraordinær risiko for erstatningsmessig tap av varene eller betydelig skade på dem.
2. Vil medføre urimelige meromkostninger for selskapet.
3. Ikke kan ventes fullført etter å ha blitt forsinket i minst 30 dager.

§28 Fullførelse av transporten etter krav fra selskapet

Selskapet kan kreve at transporten til det fastsatte bestemmelsessted skal fullføres, med mindre det på grunn av erstatningsmessig skade som varene har lidt eller må fryktes å ville lide under videretransporten, ville være uforsvarlig å sende dem til bestemmelsesstedet.

Kap. 9 Forsikringsverdien

§29 Forsikringsverdien

Når ikke annet er avtalt, skal forsikringsverdien ansees å være varenes markedspris på innlastingsstedet ved forsikringens begynnelse. Er varene solgt, legges fakturabeløpet til grunn ved ansettelsen av deres markedspris.

Kommer erstatningen av varene kjøperen til gode, omfatter forsikringsverdien eventuelt i tillegg:

- (a) hans omkostninger i forbindelse med avsendelsen,
- (b) toll og andre ordinære omkostninger ved transporten,
- (c) forsikringspremie som han skal betale,
- (d) frakt som han har betalt eller vil måtte betale,

(e) hans forventede fortjeneste. Er intet annet avtalt, er forsikringsverdien av slik forventet fortjeneste 10% av varenes forsikringsverdi for øvrig.

§30 Underforsikring

Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, skal selskapet bare erstatte en så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien.

§31 Overforsikring

Er forsikringssummen større enn forsikringsverdien, skal selskapet bare erstatte tapet inntil forsikringsverdien.

Kap.10 Selskapets erstatningsansvar

§32 Hovedregel

Selskapet svarer inntil forsikringssummen for tap som er forårsaket ved et enkelt forsikringstilfelle.

§33 Ansvar utover forsikringssummen

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter selskapet:

1. Tap som nevnt i §39 til 43.
2. Renter av erstatningen etter §49.

§34 Selskapets adgang til å fri seg fra videre ansvar ved å utbetale forsikringssummen

Er et forsikringstilfelle inntrådt, kan selskapet fri seg fra ansvar for tap som nevnt i §39 til 44 ved å gi sikrede melding om at det vil utbetale forsikringssummen, eller den del av forsikringssummen som angår de varer som er rammet av forsikringstilfellet. Selskapet har i dette tilfellet ingen rett til å overta varene etter §52.

Tap som nevnt, erstattes likevel utover forsikringssummen, såfremt det skyldes foranstaltninger satt i verk før sikrede fikk melding om selskapets beslutning.

§35 Totaltap

Totaltap foreligger når:

1. Hele varepartiet er gått til grunne.
2. Hele varepartiet er unndratt sikrede uten at det er mulighet for at han vil få det igjen.
3. Transporten til det fastsatte bestemmelsessted er oppgitt overensstemmende med §27 eller §28.
4. Hele varepartiet er så sterkt beskadiget at minst 90% av verdien må ansees tapt.

Ved totaltap erstatter selskapet forsikringssummen for det forsikrede vareparti, dog ikke utover dets forsikringsverdi. I erstatningen gjøres det ikke fradrag for eventuelle skader pådratt i forsikringstiden, hva enten disse omfattes av forsikringen eller ikke.

§36 Manko

Manko foreligger når en del av det forsikrede vareparti er gått tapt som angitt i §35 første ledd.

Ved manko erstatter selskapet en så stor del av forsikringssummen for hele varepartiet som tilsvarende de varer som er gått tapt. §35 annet ledd får tilsvarende anvendelse.

§37 Skade

Er forsikrede varer blitt skadet, kan selskapet kreve at skaden blir utbedret mot å erstatte omkostningene ved utbedringen etterhvert som de påløper. Utbedring kan ikke kreves dersom den fører til urimelig tap eller ulempe for sikrede.

Hvis selskapet ikke krever eller kan kreve at skaden blir utbedret eller hvis utbedringen ikke er fullstendig, erstatter selskapet så mange prosent av forsikringsverdien av de skadede varer som svarer til den endelige reduksjon av deres verdi (skadeprosenten).

Er skadeprosenten for varer bestemt for videresalg fastsatt til 50 eller høyere ved besiktelse etter §47, kan selskapet forlange at de skal selges og bestemme salgsmåten. Erstatningen skal i slike tilfelle settes til differansen mellom forsikrings- verdien, eventuelt forsikringssummen dersom denne er lavere, og den pris som

ble oppnådd ved salget. Salget må begjæres uten ugrunnet opphold etter at det foreligger endelig besiktelsesrapport. Er varene lett bedervelige, kan selskapet begjære salg uten å avvente endelig besiktelsesrapport og selv om skadeprosenten ikke overstiger 50. Selskapets rett til å begjære salg etter dette ledd er undergitt de samme begrensninger som realisasjonsretten etter §52.

Går de skadede varer totalt tapt før utløpet av forsikringstiden, kan sikrede ikke kreve erstatning dersom:

1. et selskap utbetaler erstatning for totaltap uten fradrag for delskaden, eller
2. totaltapet ikke erstattes under noen forsikring.

§38 Skade på eller tap av en del av et hele

Ved skade på eller tap av en del av en gjenstand som består av flere deler, erstatter selskapet bare omkostningene ved å reparere eller fornye den del som er skadet eller gått tapt. Dette gjelder selv om det er av vesentlig betydning at gjenstanden er komplett.

§39 Redningsomkostninger

Selskapet erstatter sikredes redningsomkostninger i samsvar med FAL §6-4, medmindre reglene i §40 kommer til anvendelse. Ved internasjonal transport, herunder transport til og fra norsk kontinentalsokkel, erstatter selskapet ikke sikredes ansvar for tap påført tredjemann.

§40 Fellehavari

Selskapet svarer for fellehavaribidrag som er utlignet på den forsikrede interesse, hvis fellehavarihandlingen er foretatt av hensyn til de farer som forsikringer omfatter eller følger av §6 fjerde ledd. Bidraget erstattes på grunnlag av dispasje, lovlig oppgjort etter gjeldende rettsregler eller vilkår som må ansees sedvanlige i vedkommende fart.

§41 Omkostninger ved sikkerhetsstillelse

Hvis sikrede i anledning av et forsikringstilfelle har måttet stille sikkerhet, kan han kreve rimelige utgifter i forbindelse med dette erstattet av selskapet.

§42 Saksomkostninger

Når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede, og når sikrede gjør gjeldende dekningskrav mot tredjemann i anledning av tap som omfattes av forsikringen, svarer selskapet for de omkostninger som påløper, såfremt de tiltak som er truffet, er godkjent av selskapet eller må ansees forsvarlige.

§43 Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret

Er selskapet ansvarlig for tapet, skal det også erstatte rimelige omkostninger ved fastsettelsen av tapet og beregningen av erstatningen. Selskapet betaler alltid utgiftene til sin egen besiktelsesmann.

§44 Omkostninger ved tiltak som angår flere interesser

Er det påløpt omkostninger som nevnt i §39 til 43 ved tiltak som angår flere interesser, svarer selskapet bare for den del av omkostningene som ved en forholdsmessig fordeling faller på den forsikrede interesse.

Kap.11 Erstatningsoppgjøret

§45 Sikredes opplysningsplikt

Ved erstatningsoppgjøret skal sikrede gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for ham og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Sikrede skal også søke å medvirke til at opplysninger og dokumenter som beror hos tredjemann, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar, utleveres til selskapet.

§46 Svik

Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som han vet eller må forstå kan føre til at han får utbetalt en erstatning han ikke har krav på, mister han ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse, sml. FAL §8-1 annet ledd.

§47 Besiktelse av skade

Krever sikrede erstatning for skade eller for totaltap overensstemmende med §35 første ledd nr. 4, skal varene, hvis det begjæres av selskapet eller sikrede, besiktes av en representant for sikrede og en representant for selskapet i fellesskap.

Før besiktelsen skal varepartiet såvidt mulig oppdeles i grupper etter arten og omfanget av skadene. Representantene skal såvidt mulig uttale seg om den sannsynlige årsak til de enkelte skader, tidspunktet for deres inntreden, og angi hvordan skaden bør utbedre eller i hvilken grad skaden reduserer varens verdi (skadeprosenten).

Er det uenighet mellom sikredes og selskapets representanter om skadens omfang og årsak, kan partene bli enige om å tilkalle en oppmann. I så fall utnevnes oppmannen av partenes representanter i fellesskap. Oppmannen skal avgi en begrunnet uttalelse om de spørsmål som partenes representanter er enige om å forelegge ham.

§48 Valutakurser

Har sikrede hatt utlegg i annen valuta enn den som forsikringssummen er fastsatt i, skal omregningen skje etter kursen på utleggsdagen. Hvis utlegget forfaller til bestemt tid, og sikrede uten rimelig grunn lar være å betale ved forfall, kan han ikke kreve erstatning etter en høyere kurs enn forfallsdagens. Har sikrede etter samråd med selskapet foretatt dekningskjøp, legges dekningskursen til grunn.

Skal selskapet erstatte omkostninger som ikke er betalt når oppgjøret finner sted, skjer omregningen etter kursen på den dag erstatningsberegningen avgis.

§49 Renter av erstatningen

Sikrede har krav på renter av erstatningen når det er gått to måneder etter at melding om forsikrings-tilfellet ble sendt til selskapet. Skal selskapet erstatte sikredes utlegg, inntreer renteplikten tidligst to måneder etter at utlegget er gjort.

Forsømmer sikrede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter som nevnt i §45, har han ikke krav på renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis sikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

For renten gjelder ellers lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd og 3.

Er forsikringssummen fastsatt i annen valuta enn i norske kroner, skal renten etter første ledd beregnes etter en rentesats svarende til 3 måneders LIBOR for avtalt valuta med tillegg av 1,5 prosentpoeng, bestemt etter den dags rentesats som gjelder når selskapets renteplikt begynner å løpe etter første ledd. Rentesatsen reguleres deretter etter samme regler hver 3. måned.

§50 Forsikringsdokumentet som legitimasjonsdokument

Har selskapet i god tro utbetalt erstatning eller foretatt andre disposisjoner over forsikringsforholdet etter å ha fått forevist forsikringsdokumentet og gitt dette påtegning om disposisjonen, kan det ikke senere gjøres gjeldende at den som foreviste forsikringsdokumentet manglet rett til å råde over forsikringsforholdet.

§51 Selskapets rett til å forlange forsikringsdokumentet tilbakelevert eller forevist ved utbetaling av erstatning

Selskapet kan forlange å få tilbakelevert forsikringsdokumentet før det utbetaler erstatning. Ved utbetaling av forskudd på erstatning kan selskapet forlange forsikringsdokumentet forevist til påtegning.

§52 Selskapets adgang til å overta varene ved utbetaling av erstatning

Ved betaling av erstatning for totaltap eller mankotrer selskapet inn i sikredes rett til de varer som er erstattet, med mindre det senest ved utbetalingen gir avkall på sin rett. §30 får tilsvarende anvendelse.

Ved disponeringen av de varer som selskapet har overtatt retten til etter første ledd, plikter selskapet å ta tilbørlig hensyn til sikredes interesser.

Sikrede plikter å skaffe selskapet alle dokumenter som er av betydning å ha som eier. Omkostninger som påløper i denne forbindelse, bæres av selskapet.

Kap.12 Dekningskrav mot tredjemann (regress)

§53 Selskapets rett til å tre inn i dekningskrav som sikrede har mot tredjemann

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, inntre selskapet ved utbetalingen av erstatningen i sikredes rett mot tredjemann. I forhold til speditør, transportør o.l. gjelder dette også hvor disse står som forsikringstakere.

Svarer selskapet bare delvis for tapet, deles kravet forholdsmessig mellom selskapet og sikrede. Det samme gjelder hvis erstatning for det fulle tap ville bli betalt med et høyere beløp av tredjemann enn av selskapet, men tredjemann bare hefter for en andel avtapet eller hele tapsbeløpet ikke kan inndrives.

Hvis selskapets krav utbringer et høyere nettobeløp enn det som er betalt til sikrede med tillegg av renter, tilfaller det overskytende sikrede.

§54 Sikredes plikt til å bevare og sikre kravet

Sikrede plikter å foreta det nødvendige for å bevare og sikre kravet inntil selskapet selv kan vareta sine interesser. Hvis det er påkrevet, skal sikrede benytte kyndig teknisk og juridisk bistand.

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter foregående ledd, blir han ansvarlig for det tap selskapet er påført ved for sømmelsen. Ved nasjonale transporter kommer likevel begrensningene i FAL §4-10 til anvendelse.

Selskapets ansvar nedsettes med det beløp det blir avskåret fra å innkreve som følge av at sikrede har fraskrevet seg retten til å kreve erstatning av tredjemann, dersom fraskrivelsen ikke kan ansees sedvanlig.

§55 Sikredes plikt til å bistå selskapet med opplysninger og dokumenter

Selskapet har rett til å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter, også før det har overtatt kravet. I tilfelle av prosess mellom sikrede og tredjemann har selskapet rett til å la seg representere ved egen prosessfullmektig.

Kap.13 Oppsigelse

§56 Oppsigelse ved svik

Er opplysningsplikten etter §12 svikaktig forsømt, kan selskapet si opp denne og andre forsikringsavtaler det har med forsikringstakeren med øyeblikkelig virkning. Tilsvarende gjelder overfor sikrede, hvis opplysningsplikten etter §13 er svikaktig forsømt.

Er det utvist svik etter §46, kan selskapet si opp denne og andre forsikringsavtaler det har med sikrede med en ukes varsel.

§57 Oppsigelse ved uriktige opplysninger

Bli selskapet kjent med at de opplysninger det har fått om risikoen er uriktige eller ufullstendige på noe vesentlig punkt, kan det si opp forsikringen med 14 dagers varsel.

§58 Oppsigelse som følge av sikredes handling eller unnløstelse

Selskapet kan si opp forsikringsavtalen med to måneders varsel dersom:

1. sikrede forsettlig har fremkalt eller forsøkt å fremkalle et forsikringstilfelle eller forårsaket et forsikringstilfelle ved grov uaktsomhet, eller
2. en sikkerhetsforskrift er overtrådt av sikrede eller noen som han kan identifiseres med etter §10, og oppsigelse er rimelig.

Ved internasjonale transporter er oppsigelsesfristen etter første ledd en uke.

Kap.14 Lovvalg og jurisdiksjon

§59 Lovvalg og jurisdiksjon

For forsikringen gjelder norsk rett, herunder lov om forsikringsavtaler (FAL) av 16. juni 1989 nr.69 §1-1 til 8-6 samt §20-1 og 20-2, med mindre annet følger av forsikringsbeviset eller disse vilkår. Tvist vedrørende forsikringsforholdet skal avgjøres av de ordinære domstoler i den rettskrets selskapet har sitt hovedkontor.

Kap.15 Særvilkår

Følgende særvilkår gjelder kun dersom dette er spesifisert i forsikringsbeviset.

1. Bedriftsflytting. Alle farer - (A)-vilkår

Fra lokale til lokale.

Forsikringen dekker kun påviselige skader direkte påført under transporten.

Tap som skyldes at utstyret ikke fungerer slik det gjorde forut for transporten, men hvor utstyret ikke er påført noen påviselig skade, dekkes ikke.

Ved avtalt egenandel lik kr 10.000 eller høyere, trekkes egenandelen kun en gang (og ikke pr. skadetilfelle).

2. Dataklausul

Forsikringen dekker kun påviselige skader direkte påført under transporten. Tap som skyldes at utstyret ikke fungerer slik det gjorde forut for transporten, men hvor utstyret ikke er påført noen påviselig skade, dekkes ikke.

3. Driftstapsforsikring transport

3.1. Hvem forsikringen gjelder for.

Forsikringen gjelder for den som er angitt i forsikringsbeviset.

3.2. Hva forsikringen omfatter.

Forsikringen omfatter driftstap som følge av skade på eller tap av varer som er erstatningsmessig etter vareforsikring tegnet i samme selskap (den erstatningsutløsende hendelse).

Foreligger ikke slik vareforsikring, gjelder Vilrårene, Alle farer (A), dersom ikke annet er avtalt.

3.3. Begrensninger i forsikringen.

3.3.1 Samtidig hindring.

Driftstap som på grunn av en samtidig hindring ville ha oppstått uavhengig av den erstatningsutløsende hendelse, dekkes ikke av forsikringen.

3.3.2 Karenstid.

Forsikringen dekker ikke driftstap i de første 14 dagene etter det tidspunkt selskapets ansvar begynner å løpe, med mindre annet er avtalt og angitt i forsikringsbeviset.

3.4. Ansvarstiden.

3.4.1 Ansvarstiden.

Selskapets ansvar etter denne forsikring begynner å løpe fra det tidspunkt den erstatningsutløsende hendelse hindrer driften og løper for den tid driftsavbruddet varer, dog ikke utover den maksimale ansvarstid som er angitt i forsikringsbeviset.

3.4.2 Midlertidig opphør av selskapets ansvar.

Inntreer en samtidig hindring, forskyves den maksimale ansvarstid som er angitt i forsikringsbeviset eller den del av den som måtte være igjen, til den samtidige hindring er opphørt.

3.5. Underretning til selskapet ved mulig driftstap.

Selskapet skal underrettes straks sikrede er klar over en hendelse som kan føre til erstatning under denne forsikring.

3.6. Forsikringssummen.

Forsikringssummen angis i forsikringsbeviset og fastsettes av forsikringstakeren på grunnlag av reglene for beregning av driftstapet, jfr. pkt. 7.

3.7. Erstatningsoppgjør - beregning av driftstapet.

3.7.1 Dokumentasjon.

Sikrede må dokumentere det tap han krever erstattet, og herunder fremlegge de dokumenter selskapet krever, jfr. Vilkårenes paragraf 41.

3.7.2 Maksimal erstatning.

Selskapet svarer inntil forsikringssummen for driftstapet, dog beregnes maksimal erstatning etter nedenstående regler.

3.7.3 Tapets størrelse.

Med de begrensninger som følger av pkt. 3.2. og pkt. 4, skal tapet beregnes for den tid driftsavbruddet har vart og settes til differansen mellom det resultat av driften som ville blitt oppnådd uten den erstatningsutløsende hendelse og det faktiske oppnådde resultat i den tid driftsavbruddet har vart.

3.7.4 Definisjon av driftsresultat.

Med driftsresultat forstås brutto driftsinntekter, fratrukket faste og variable driftsutgifter. Med mindre annet er avtalt, skal lønnskostnader som ikke er nødvendige for redusert drift bare medtas i beregningen i den utstrekning kostnadene er pålagt ved lov.

3.7.5 Begrensning av tapet.

Tap som helt eller delvis er eller burde vært tatt igjen umiddelbart etter driftsavbruddets opphør erstattes ikke. Med umiddelbart etter driftsavbruddets opphør forstås en periode tilsvarende halvparten av avbruddets lengde. Opphører driftsavbruddet etter utløpet av den maksimale ansvarstid (pkt. 4.1), skal perioden som nevnt i annet punktum regnes fra ansvarstidens utløp.

3.7.6 Underforsikring.

Underforsikringsbestemmelsen i Vilkårenes paragraf 26 gjøres ikke gjeldende.

3.7.7 Foreldelse.

Foreldelsesfristen for erstatningskravet begynner å løpe ved utløpet av det kalenderår da driftsavbruddet opphørte, jfr. Forsikringsavtalelovens paragraf 8-6.

3.8 Tilleggsdekninger

Nedenstående tilleggsdekninger kan avtales. Avtale er kun inngått når tilleggsdekningen er angitt i forsikringsbeviset.

Tilleggsdekning nr. 1 Forsinkelse.

Forsikringen omfatter også driftstap som skyldes forsinkelse oppstått under transporten, såfremt forsinkelsen var utenfor sikredes kontroll. Unntakene i Vilkårenes paragrafer 14, 17 og 18 gjelder.

Dersom ikke annet er avtalt og angitt i forsikringsbeviset, ansees forsinkelsen som inntruffet 7 dager etter at varene skulle vært fremme ved normal transport. Karenstiden (pkt. 3.2) løper fra den dag driften hindres etter at forsinkelse foreligger etter dette ledd og første ledd.

Tilleggsdekning nr. 2 Krigsfare.

Forsikringen omfatter også driftstap som skyldes skade på eller tap av varer samt forsinkelse forårsaket av krig eller krigslignende forhold.

For forsikringen gjelder vilkår og eksklusjoner som angitt i Institute War Clauses (Cargo) fra The Institute of London Underwriters.

4. Egne varer i egen bil, (A) - vilkår

For forsikringen gjelder : Vilkår for transportforsikring av varer - Alle farer (A), med følgende tillegg og endringer :

4.1. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder under transport innen 50 mil fra opplastingsstedet hvis ikke annet er nevnt i forsikringsbeviset.

4.2. Hva som er forsikret

Varer/ utstyr som tilhører sikrede.

Forsikringen omfatter ikke:

Personlige eiendeler.

Levende dyr.

Varer og gjenstander som tilhører andre.

Varer og gjenstander som oppbevares utenfor bilen.

Hva som kan omfattes etter avtale:
Varer i kommisjon.

4.3. Sikkerhetsforskrift

Sikring mot tyveri fra bil.

- Når bilen forlates skal den være låst.
- Om natten skal bilen i tillegg være utstyrt med FG-godkjent, aktivisert alarm eller være i låst enegarasje.

Sikring mot tyveri fra varehenger.

- Varehengeren skal være utstyrt med låsbar hardtop.
- Når varehengeren forlates skal den være låst.
- Om natten skal varehengeren i tillegg oppbevares i låst enegarasje eller være sikret med kulelås. Hvis forsikringssummen overstiger kr.100.000,- skal varehengeren oppbevares i låst enegarasje eller være utstyrt med FG-godkjent, aktivisert alarm og sikret med kulelås.

Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 00.00 og kl. 06.00.

Tyveri, ran og overfall skal meldes til politiet.

4.4. Skadeberegning og verdiansettelse:

a) For nye kjøpte varer/utstyr settes forsikringsverdien til innkjøpspris umiddelbart før erstatningstilfellet inklusive eventuelle omkostninger påløpt inntil ankomst fabrikk/verksted/lager.

b) For halvfabrikata/uferdige varer o.l., settes forsikringsverdien til innkjøpsverdi med eventuelle tillegg som i pkt. a), pluss bearbeidelsesomkostninger som måtte være påløpt.

c) Utstyr/varer tilvirket og ferdig for salg verdsettes til utgående fakturapris umiddelbart før erstatningstilfellet minus eventuelt sparte omkostninger/rabatter o.l. For varer/utstyr som skal leveres i h.t. tidligere inngått avtale, legges den avtalte pris til grunn med fradrag for eventuelt sparte omkostninger/utlegg.

d) Eget utstyr ikke beregnet på salg verdsettes til markedspris på skadetidspunkt.

4.5. Egenandel

10 % min. kr 1.500,-, maks. kr. 5.000,- pr. skadetilfelle, hvis ikke annet er avtalt.

5. Egne varer i egen bil,(C) - vilkår

For forsikringen gjelder : Vilkår for transportforsikring av varer– Transportulykke (C), med følgende tillegg og endringer :

5.1. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder under transport innen 50 mil fra opplastingsstedet hvis ikke annet er nevnt i forsikringsbeviset.

5.2. Hva som er forsikret

Varer/ utstyr som tilhører sikrede.

Forsikringen omfatter ikke:

Personlige eiendeler.
Varer og gjenstander som tilhører andre.
Varer og gjenstander som oppbevares utenfor bilen.

Hva som kan omfattes etter avtale:
Varer i kommisjon.

5.3. Hvilke skader erstattes

Forsikringen dekker også tyveri fra låst bil.

5.4. Sikkerhetsforskrift

Sikring mot tyveri fra bil.

- Når bilen forlates skal den være låst.
- Om natten skal bilen i tillegg være utstyrt med FG-godkjent, aktivisert alarm eller være i låst enegarasje.

Sikring mot tyveri fra varehenger.

- Varehengeren skal være utstyrt med låsbar hardtop.
- Når varehengeren forlates skal den være låst.
- Om natten skal varehengeren i tillegg oppbevares i låst enegarasje eller være sikret med kulelås.

Hvis forsikringssummen overstiger kr.100.000,- skal varehengeren oppbevares i låst enegarasje eller være utstyrt med FG-godkjent, aktivisert alarm og sikret med kulelås.

Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 00.00 og kl. 06.00.

Tyveri, ran og overfall skal meldes til politiet.

5.5. Skadeberegning og verdiansettelse:

a) For nye kjøpte varer/utstyr settes forsikringsverdien til innkjøpspris umiddelbart før erstatningstilfellet inklusive eventuelle omkostninger påløpt inntil ankomst fabrikk/verksted/lager.

b) For halvfabrikata/uferdige varer o.l., settes forsikringsverdien til innkjøpsverdi med eventuelle tillegg som i pkt.a), pluss bearbeidelsesomkostninger som måtte være påløpt.

c) Utstyr/varer tilvirket og ferdig for salg verdsettes til utgående fakturapris umiddelbart før erstatningstilfellet minus eventuelt sparte omkostninger/rabatter o.l. For varer/utstyr som skal leveres i h.t. tidligere inngått avtale, legges den avtalte pris til grunn med fradrag for eventuelt sparte omkostninger/utlegg.

d) Eget utstyr ikke beregnet på salg verdsettes til markedspris på skadetidspunkt.

5.6. Egenandel

10 % min. kr 1.500,-, maks. kr. 5.000,- pr.skadetilfelle, hvis ikke annet er avtalt.

6. Ekstraordinære utgifter etter skade

Forsikringen omfatter sikredes ekstraordinære utgifter for frembringelse av det forsikrede vareparti til bestemmelsesstedet:

- ekstra utgifter utover den ordinære fraktavtalen, uansett valg av transportmiddel
- forseringskostnader ved reparasjon

etter erstatningsmessig skade på varepartiet i forsikringstiden.

Dette særvilkår gjelder ikke ved totaltap.

7. Ekstraordinære losseomkostninger m.v. etter skade.

Forsikringen omfatter sikredes ekstraordinære omkostninger ved lossing og annen håndtering av varer som er påført erstatningsmessig tap eller skade, eller ved skade på emballasje eller annen forpakning som har til hensikt å enhetsberede varen for transport og håndtering. Dog erstatter ikke selskapet omkostninger som sikrede kan kreve erstattet i fellehavari. Selskapets ansvar i henhold til denne bestemmelse er i tilfelle begrenset til 20% av forsikringssummen.

8. Flyttegodsforsikring

For forsikringen gjelder: Vilkår for transportforsikring av varer - Alle farer (A), med følgende tillegg og endringer :

8.1. Hva som er forsikret

Flyttegods - innbo og løsøre

Erstatningen er begrenset til kr. 50.000,- for hver enkeltgjenstand og for hver samling frimerke, mynt- og seddelsamling og andre samleobjekter), med mindre disse gjenstander/ samlinger er oppgitt spesielt til selskapet med verdiangivelse.

Utover forsikringssummen omfattes:

nødvendige utgifter innen 24 måneder til rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, og -beregninger, arkiver, fotografier, film, videogrammer samt rekonstruksjon av data og dataprogrammer som er ferdig utviklet og prøvet. Erstatningen er begrenset med tilsammen kr. 10.000,-.

8.1.1 Forsikringen omfatter ikke:

Matvarer, penger, verdipapirer, perler, edelstener, smykker, armbånds-/ lommeur, motorkjøretøy, båter med lengde over 15 fot (kano, kajakk og seilbrett anses ikke som båt), brygger og luftfartøy.

8.2. Forsikringens begynnelse og slutt (jfr. Kap. 5 i vilkårene)

Forsikringen gjelder "fra leilighet til leilighet" og trer i kraft fra godset løftes opp for utbæring og opphører idet godset settes ned i ny leilighet.

8.3. Sikkerhetsforskrift

Ved transport med bil som eies, føres, leies eller lånes av sikrede:

- Når bilen forlates skal den være låst.
- Om natten skal forlatt bil være utstyrt med FG-godkjent aktivisert alarm eller være i låst enegarasje. Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 0000 og kl. 0600.

8.4. Skadeoppgjør

8.4.1 Førsterisiko

Forsikringen gjelder på førsterisikovilkår. Dvs. skaden erstattes opptil den oppgitte forsikringssum. Vilrårenes paragraf 30 gjelder ikke.

8.4.2 Erstatningsberegning

8.4.2.1 Fradrag i erstatningen

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

8.4.2.2 Erstatningen beregnes på grunnlag av utgiftene til

- reparasjon til samme - eller i det vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden, eller
- gjenanskaffelse av tilsvarende - eller i det vesentlig tilsvarende - ting, beregnet etter prisene på skadedagen gjenanskaffelsesprisen (nyverdien). Vilrårenes paragraf 29 gjelder ikke.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden med fradrag for gjenverdi etter skaden, beregnet etter reglene i pkt. 4.2.3 - 4.2.5.

Ved gjenanskaffelse gjøres det fradrag for verdiøkning ved at brukte ting blir erstattet med nye. Fradrag gjøres slik det fremgår av reglene i pkt. 4.2.3 - 4.2.5.

8.4.2.3 Ting med samlerinteresse, som antikviteter, kunstverk, ekte tepper, våpen, mynt,- seddel- og frimerkesamlinger o.l. Erstatning etter omsetningsverdi.

8.4.2.4 Radio, høytalere, musikkanlegg, TV, video, kamera, fotoutstyr, elektriske husholdningsapparater/maskiner, PC med printer og dertil hørende utstyr.

Erstatning etter gjenanskaffelsespris, med følgende fradrag:

Antall år siden tingen ble tatt i bruk som ny	Fradrag %
0 - 2	0
3	10
4	20
5	30
6	40
7	50
8	60
9	70
10 -	80

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.

8.4.2.5 Annet innbo og løsøre.

Erstatning etter gjenanskaffelsespris, med fradrag for den del av verdiøkningen som overstiger 30 % ved at brukte ting erstattes med nye.

Verdiøkningen vurderes på grunnlag av

- alder.
- slitasje.
- tingens sannsynlige brukstid.
- nedsatt anvendelighet.

8.5 Egenandel

I skadeoppgjøret fratrekkes en egenandel på kr.3.000,-, hvis ikke annet er avtalt.

9. Fremsendelsesomkostninger ved avbrutt transport.

Forsikringen omfatter sikredes ekstraordinære omkostninger ved varenes fremsendelse til bestemmelsesstedet i tilfelle av at det transportmiddel som varene er blitt innlastet i er blitt skadet eller er gått tapt, er forlatt, eller at havner eller transportveier er blitt ødelagt eller sperret, dog ikke som følge av protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje o.l. Omkostningene erstattes selv om sikrede ikke hadde plikt til å pådra

seg dem, såfremt det etter forholdene måtte fremstille seg som nødvendig eller naturlig for sikrede å betale. Dog erstatter ikke selskapet omkostninger som sikrede kan kreve erstattet i felleshavari.

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, inntre selskapet ved utbetalingen av erstatningen i sikredes rett mot tredjemann. Det samme gjelder dersom sikrede kan kreve at et annet selskap skal erstatte tapet enten som redningsomkostning eller på annet grunnlag. Selskapets ansvar i henhold til denne bestemmelse er i alle tilfelle begrenset til 20% av forsikringssummen.

10. Hel- eller delbefraktning av skip med alder 16 år eller eldre.

Forsikringen omfatter tap av eller skade på varer som fraktes ombord i hel- eller delbefraktet skip som er 16 år eller mer og som selskapet skriftlig har godkjent forut for reisen. For slike transporter skal det enten avtales tilleggspremie eller fratrekkes forhøyet egenandel etter tredje ledd.

Avtale om tilleggspremiens størrelse skal være skriftlig. I mangel av slik avtale gjelder egenandelene i tredje ledd.

Egenandelene ved hvert forsikringstilfelle i prosent av tapet er:

Fra og med 16 år til og med 20 år :	10 %, minimum kr. 10.000,-
fra og med 21 år til og med 25 år :	15 %, minimum kr. 25.000,-
fra og med 26 år til og med 30 år :	20 %, minimum kr. 50.000,-
fra og med 31 år:	35 %, minimum kr.100.000,-

11. Manko (tap av hele kolli).

Forsikringen er utvidet til å dekke tap av hele kolli som følge av:

- a) tyveri begått under transport mens varen var i transportørens eller annen tredjemanns varetekt, eller

b) at kolliet ikke kommer frem til avtalt bestemmelsessted på grunn av feil begått av transportøren eller annen tredjemann.

12. Messe/utstillingsforsikringer.

12.1. Hvem forsikringen gjelder for
Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset.

12.2. Hvor forsikringen gjelder
Under transport tur/retur i Norden.

12.3. Hva forsikringen omfatter
3.1 Forsikringen omfatter varer og gjenstander som nevnt i forsikringsbeviset.

12.4. Hva forsikringen dekker

12.4.1 Under transport:
I h.h.t. Alle Farer (A) i vedlagte Vilkår for transportforsikring av varer.

12.4.2 Under opphold på messe/utstilling:

Selskapet svarer for skader ved:

12.4.2.1 Brann, dvs ild som er kommet løs, plutselig nedsoting fra ildsted, skade forårsaket av luftfartøy, direkte lynnedslag og eksplosjon.

12.4.2.2 Naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989.

12.4.2.3 Utilsiktet utstrømming av vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse i bygningen.

12.4.2.4 Tyveri og hæververk ved innbrudd i bygning eller rom i bygning.

12.5. Begrensninger:

Selskapet erstatter ikke:

Tap som skyldes at forsikringsgjenstanden ikke fungerer slik den gjorde forut for transporten, men hvor forsikringsgjenstanden ikke er påført noen påviselig skade.

12.6. Egenandel:

10 % av enhver skade, min.kr 1.500,- maks kr 5.000,-, hvis ikke annet er avtalt.

12.7. SIKKERHETSFORSKRIFTER

a) Brann

Slokningsredskaper skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og i god stand.

b) Vannledningsskade

Forsikringsgjenstander som oppbevares i bygning på bakkenivå eller lavere skal plasseres minst 10 cm over gulvet.

c) Tyveri

Forsikringsgjenstanden(e) forutsettes oppbevart i bygning eller rom i bygning, alle adkomstdører skal være låst og andre åpninger være lukket og forsvarlig sikret. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller være like godt sikret som de forsikrede ting.

13. Opphold/lagring.

13.1 Under opphold/lagring dekker forsikringen skade ved:

a) Brann, dvs. ild som er kommet løs, plutselig nedsoting fra ildsted, direkte lynnedslag, eksplosjon og skade forårsaket av luftfartøy.

Unntatt er:

- skade på ting som med hensikt er utsatt for varme.
- skade på elektrisk maskin, apparat, ledning eller datautstyr ved kortslutning eller annet elektrisk fenomen, selv om det oppstår brann i tingen.
- skade ved sprengningsarbeider som utføres på forsikringsstedet.
- skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne.
- skade på transformator, elektrisk maskin, apparat, datautstyr o.l. ved eksplosjon i disse.

b) Utsiktet utstrømming av vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse i bygning.

Unntatt er:

-Skade ved vann eller annen væske som trenger inn i bygning på annen måte eller skyldes andre årsaker enn nevnt ovenfor.

c) Tyveri og hærværk ved innbrudd i bygning eller rom i bygning.

Unntatt er:

-Skade ved tyveri og hærværk når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum.

d) Naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989.

13.2 SIKKERHETSFORSKRIFTER

a) Brann

Slokningsredskaper skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og i god stand.

b) Vannledningsskade

Forsikringsgjenstander som oppbevares i bygning på bakkenivå eller lavere skal plasseres minst 10 cm over gulvet.

c) Tyveri

Forsikringsgjenstanden(e) forutsettes oppbevart i bygning eller rom i bygning, alle adkomstdører skal være låst og andre åpninger være lukket og forsvarlig sikret. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller være like godt sikret som de forsikrede ting.

14. Opphold/lagring med termoklausul.

14.1 Under opphold/lagring dekker forsikringen skade ved:

a) Brann, dvs. ild som er kommet løs, plutselig nedsofing fra ildsted, direkte lynnedslag, eksplosjon og skade forårsaket av luftfartøy.

Unntatt er:

- skade på ting som med hensikt er utsatt for varme.
- skade på elektrisk maskin, apparat, ledning eller datautstyr ved kortslutning eller annet elektrisk fenomen, selv om det oppstår brann i tingen.
- skade ved sprengningsarbeider som utføres på forsikringsstedet.
- skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne.
- skade på transformator, elektrisk maskin, apparat, datautstyr o.l. ved eksplosjon i disse.

b) Utilsiktet utstrømming av vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse i bygning.

Unntatt er:

-Skade ved vann eller annen væske som trenger inn i bygning på annen måte eller skyldes andre årsaker enn nevnt ovenfor.

c) Tyveri og hæververk ved innbrudd i bygning eller rom i bygning.

Unntatt er:

-Skade ved tyveri og hæververk når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum.

d) Temperaturinnvirkninger eller kondens som skyldes at lagerets eller containerens termomaskineri har vært helt eller delvis ute av drift eller feilaktig innstilt, dog ikke som følge av protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje o.l. jfr. Par. 18 nr. 3.

e) Naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989.

14.2 SIKKERHETSFORSKRIFTER

a) Brann

Slokningsredskaper skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og i god stand.

b) Vannledningsskade

Forsikringsgjenstander som oppbevares i bygning på bakkenivå eller lavere skal plasseres minst 10 cm over gulvet.

c) Tyveri

Forsikringsgjenstanden(e) forutsettes oppbevart i bygning eller rom i bygning, alle adkomstdører skal være låst og andre åpninger være lukket og forsvarlig sikret. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller være like godt sikret som de forsikrede ting.

d) Termoskader

Før lagring påbegynnes, skal sikrede om mulig påse at lagerrommet eller containeren ikke har huller eller er utett, at lagerrommet eller containeren er rengjort og luktfri, og at dører og pakninger er tette. Varen skal ikke lagres så kompakt at luftsirkulasjonen, særlig under taket, ned langs dørene og retur langs gulvet, blir blokkert.

15. Prøvekolleksjoner.

15.1. Hvem forsikringen gjelder for
Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset.

15.2. Hvor forsikringen gjelder
Forsikringen gjelder i Norden hvis ikke annet er avtalt. Forsikringen gjelder på reiser og under opphold i forbindelse med disse.

15.3. Hva forsikringen omfatter
Forsikringen omfatter prøvekolleksjoner som de personer som er nevnt i forsikringsbeviset, har med seg under reise og opphold i forbindelse med reisen.

15.4. Hva forsikringen dekker
For forsikringen gjelder Alle farer (A) - vilkår i h.t. vedlagte Transportforsikringsvilkår for Varer.

15.5. Begrensninger

Selskapet erstatter ikke:
Gjenglemte, mistede eller forlagte gjenstander.

15.6. Sikkerhetsforskrifter

Ved oppbevaring av prøvekolleksjonen i 1) bil eller 2) rom i bygning, skal 1) bilen være låst og om natten (mellom kl. 24.00 og kl. 06.00) stå i avlåst enegarasje eller være utstyrt med FG-godkjent bilalarm eller 2) rommet være låst.

15.6.1 Tyveri skal meldes til politiet.

15.7. Egenandel

10 % ved hvert skadetilfelle, min. kr 1.500,- maks. kr 5.000,-, hvis ikke annet er avtalt.

15.8. Verdifastsettelse

Innkjøpspris umiddelbart før forsikringstilfellet med tillegg av 10% for påløpte kostnader.

16. Rekonstruksjon.

Forsikringen omfatter sikredes dokumenterte utgifter til nødvendig rekonstruksjon av gjenstanden/e ved at denne /disse lider tap som er erstatningsmessige i henhold til Alle farer - (A)-vilkår.

17. Standardvilkår for årsforsikring for varer under transport.

17.1. Begrensning av selskapets ansvar.

Den høyeste forsikringssum som selskapet dekker på hvert enkelt transportmiddel er angitt i forsikringsbeviset.

17.2. Selskapet kan være helt eller delvis uten ansvar dersom:

1. varene som transporteres ikke overensstemmer med beskrivelsen i forsikringsbeviset,
2. transportmidlene ikke overensstemmer med angivelsen i forsikringsbeviset,
3. transportområdet for varene ikke overensstemmer med angivelsen i forsikringsbeviset,
4. varene blir sendt med et transportmiddel eller i en container som er uegnet for transporten. Selskapets ansvar ved slike fareendringer er regulert i forsikringsvilkårenes paragraf 18.

17.3. Premiebetaling

1. Dersom selskapet har sendt ut betalingsvarsel med betalingsfrist før risikoen trer i kraft (kontantklausul), er det en forutsetning for selskapets ansvar etter denne avtalen at premien blir betalt innen den datoen som er angitt i betalingsvarselet.
2. Ved terminvis premiebetaling svarer selskapet bare for skader som inntreffer i det tidsrommet det er betalt premie for. Hvis premie for endring eller utvidelse av forsikringen ikke betales innen betalingsfristen, vil endringen/utvidelsen bli annullert. Det kan uten hinder av foranstående kreves premie for den tid selskapet etter loven må svare for skader etter opphør av denne avtalen.

3. Betales ikke premien innen den dato som er angitt i betalingsvarselet, påløper morarente etter paragraf 3 i lov av 17.12.76 nr. 100, frem til betaling skjer. Må selskapet sende nytt betalingsvarsel, kan selskapet kreve dekket sine utgifter for dette samt alle andre kostnader ved inndrivningen.

4. Opphører denne avtalen i forsikringstiden, betales premie etter følgende prinsipp:

Premieperioden deles opp i hele måneder, og premie beregnes av antallet påbegynte, hele måneder avtalen var i kraft.

5. Dog har avtalen uansett opphørstidspunkt en minimum årspremie stor kr 2.000,-.

17.4. Frist for å gi melding om forsikringstilfellet.

Dersom et forsikringstilfelle inntreffer, mister sikrede retten til erstatning, dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ETT ÅR etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

17.5. Sikkerhetsforskrifter.

Bestemmelsene om sikkerhetsforskrifter er angitt i forsikringsvilkårenes kapittel 7. Sikkerhetsforskriftene forøvrig er angitt i forsikringsbeviset.

Ved transport med bil som eies, føres, leies eller lånes av sikrede:

- Når bilen forlates skal den være låst.
- Om natten skal forlatt bil være utstyrt med FG-godkjent aktivisert alarm eller være i låst enegarasje. Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 0000 og kl. 0600.

17.6. Nemndbehandling ved forbrukerforsikring

Ved forbrukerforsikring kan forsikringstakeren kreve at selskapet fremmer eventuelle tvister om forsikringsforholdet for Forsikringskadenemnda eller Avkortingsnemnda, dersom selskapet vil foreta avkorting i erstatningen.

18. Standardvilkår for enkelt-forsikring for transport av varer.

18.1. Dersom transporten ikke er påbegynt senest 30 dager etter det tidspunkt som er angitt i forsikringsbeviset, faller denne avtalen bort, og ny avtale må inngås.

18.2. Premiebetaling

1. Dersom selskapet har sendt ut betalingsvarsel med betalingsfrist før risikoen trer i kraft (kontantklausul), er det en forutsetning for selskapets ansvar etter denne avtalen at premien blir betalt innen den datoen som er angitt i betalingsvarslet. Det kan kreves premie for den tid selskapet etter loven må svare for skader etter opphør av denne avtalen.

2. Betales ikke premien innen den dato som er angitt i betalingsvarslet, påløper morarente etter paragraf 3 i lov av 17.12.76 nr. 100 frem til betaling skjer. Må selskapet sende nytt betalingsvarsel, kan selskapet kreve dekket sine utgifter for dette samt alle andre kostnader ved inndrivningen.

3. Minimumspremie er kr 1.000,-.

18.3. Begrensning av selskapets ansvar.

Selskapet kan være helt eller delvis uten ansvar dersom:

1. varene som transporteres ikke overensstemmer med beskrivelsen i forsikringsbeviset.

2. transportmidlene ikke overensstemmer med angivelsen i forsikringsbeviset.

3. avsendelsesstedet og mottakelsesstedet for varene ikke overensstemmer med angivelsen i forsikringsbeviset.

4. varene blir sendt med et transportmiddel eller i en container som er uegnet for transporten. Selskapets ansvar ved slik fareendring er regulert i forsikringsvilkårenes paragraf 18.

18.4. Frist for å gi melding om forsikringstilfellet.

Dersom et forsikringstilfelle inntreffer, mister sikrede retten til erstatning, dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ETT ÅR etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

18.5. Sikkerhetsforskrifter.

Bestemmelsene om sikkerhetsforskrifter er angitt i forsikringsvilkårenes kapittel 7. Sikkerhetsforskriftene forøvrig er angitt i forsikringsbeviset.

Ved transport med bil som eies, føres, leies eller lånes av sikrede:

- Når bilen forlates skal den være låst.

- Om natten skal forlatt bil være utstyrt med FG-godkjent aktivisert alarm eller være i låst enegarasje.

Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 0000 og kl. 0600.

18.6. Nemndbehandling ved forbrukerforsikring

Ved forbrukerforsikring kan forsikringstakeren kreve at selskapet fremmer eventuelle tvister om forsikringsforholdet for Forsikringskadenemnda eller Avkortingnemnda, dersom selskapet vil foreta avkorting i erstatningen.

19. Standardvilkår for omsetningsforsikring for varer under transport

19.1. Forsikringsavtalens begynnelse og opphør.

Forsikringen omfatter alle forsendelser som blir påbegynt etter at forsikringsavtalen er begynt å løpe. Når en forsendelse faller inn under forsikringen, varer selskapets ansvar for den påbegynte transport til denne er avsluttet.

19.2. Omfanget av forsikringen.

Forsikringsavtalen omfatter forsendelser som faller inn under forsikringstakerens forretningsvirksomhet som angitt i forsikringsbeviset når han eier eller bærer risikoen for varene under transporten eller er forpliktet til å tegne forsikring for den som bærer risikoen. Forsikring som faller inn under forsikringsavtalen kan ikke unndras selskapet selv om varen også er forsikret annet sted.

Eventuelle returforsendelser er også omfattet av forsikringsavtalen.

Forsikringen omfatter transporter med alle vanlige transportmidler, eksklusive leker og egen bil.

Uten særskilt avtale omfatter forsikringsavtalen ikke:

- A. transport frem til CIF-havnen eller CIP-stedet av varer som forsikringstakeren har kjøpt CIF eller CIP,
- B. transport som i sin helhet er lokal,
- C. lokale for- og ettertransporter hvor vedkommende hovedtransport ikke omfattes av forsikringsavtalen,
- D. uregistrerte postforsendelser eller andre forsendelser som finner sted uten at det er utstedt konnossement eller fraktbrev.
- E. transport med hel- eller delbefraktede skip hvis skipets alder er 16 år eller mer. Med hel- eller delbefraktede skip menes et hvert sjøgående fartøy hvor selgeren eller kjøperen eller noen på disses vegne har inngått certeparti eller spesialavtale med bortfrakter om befrakning (leie) av hele eller deler av fartøyet. Skipets alder regnes fra utløpet av skipets opprinnelige leveringsmåned. Når opprinnelig leveringsmåned ikke kan dokumenteres, regnes alderen fra 1. januar i opprinnelig leveringsår.

19.3. Begrensning av selskapets ansvar.

19.3.1. Den høyeste forsikringssum som selskapet dekker på hvert enkelt transportmiddel er angitt i forsikringsbeviset. Forsendelser med andre transportmidler enn de som er nevnt i forsikringsbeviset, omfattes ikke av forsikringsavtalen.

19.3.2. Selskapet er uten ansvar dersom:

- 1) varene som transporteres ikke overensstemmer med beskrivelsen i forsikringsbeviset,
- 2) transportmidlene ikke overensstemmer med angivelsen i forsikringsbeviset,
- 3) transportområdet for varene ikke overensstemmer med angivelsen i forsikringsbeviset.
- 4) varene blir sendt med et transportmiddel eller i en container som er uegnet for transporten. Selskapets ansvar ved slike fareendringer er regulert i forsikringsvilkårenes paragraf 19.

19.4. Forsikringssertifikat.

Selskapet skal på forlangende utstede et forsikringssertifikat for hver enkelt forsendelse som omfattes av forsikringsavtalen. Selskapet er ikke forpliktet til å utlevere sertifikat før forfalte premieperioder er betalt.

19.5. Premiebetaling

- 1) Dersom selskapet har sendt ut betalingsvarsel med betalingsfrist før risikoen trer i kraft (kontantklausul), er det en forutsetning for selskapets ansvar etter denne avtalen at premien blir betalt innen den datoen som er angitt i betalingsvarslet.
- 2) Ved terminvis premiebetaling svarer selskapet bare for skader som inntreffer i det tidsrommet det er betalt premie for. Hvis premie for endring eller utvidelse av forsikringen ikke betales innen betalingsfristen, vil endringen/utvidelsen bli annullert. Det kan uten hinder av foranstående kreves premie for den tid selskapet etter loven må svare for skader etter opphør av denne avtalen.
- 3) Betales ikke premien innen den dato som er angitt i betalingsvarslet, påløper morarente etter paragraf 3 i lov av 17.12.76 nr. 100, frem til betaling skjer. Må selskapet sende nytt betalingsvarsel, kan selskapet kreve dekket sine utgifter for dette samt alle andre kostnader ved inndrivningen.
- 4) Opphører denne avtalen i forsikringstiden, betales premie etter følgende prinsipp: Det beregnes premie av alle påbegynte transporter mens avtalen var i kraft.
- 5) Dog har avtalen uansett opphørstidspunkt en minimum årspremie stor kr 5.000,-.

19.6.

A) Premie - Premierregulering.

Premien betales forskuddsvis og beregnes på grunnlag av de omsetningsbeløp over forsikringspliktige forsendelser som hvert år anslås av forsikringstakeren. Premiesatsen er angitt i forsikringsbeviset. Hvis ikke annet er avtalt, beregnes omsetningsbeløpet på følgende måte:

Inngående forsendelser:

Fakturabeløpet med tillegg av __ % til dekning av omkostninger, forsikringspremie, frakt i den utstrekning disse omkostningene ikke inngår i fakturabeløpet og 10 % forventet fortjeneste. (prosenttillegget er angitt i forsikringsbeviset).

Utgående forsendelser: Fakturabeløpet med tillegg av 10 % forventet fortjeneste i de tilfeller hvor eventuell erstatning kommer kjøperen til gode (f.eks. ved salg CIF eller CIP).

Etter utløpet av hvert forsikringsår skal firmaet sende selskapet en oppgave over omsetningsbeløpet. Oppgaven skal være kontrollert og bevitnet av forsikringstaker eller ansvarlig leder for økonomifunksjonen. Premien justeres overensstemmende med denne oppgaven.

B) Fast premie - Ikke premierregulering

Fra 1.1.2001 vil ikke premierregulering bli gjennomført for forsikringer med årspremie under kr 10.000,-. Vesentlige endringer i omsetning forutsettes allikevel rapportert til selskapet for endring av fremtidig forsikringssum.

Tilsvarende vil gjelde for forsikringer med avtalt fast premie.

C) Sertifikattillegg

I tillegg vil sertifikatutstedelse bli belastet med kr 300,- pr. sertifikat.

19.7. Frist for å gi melding om forsikringstilfellet.

Dersom et forsikringstilfelle inntreffer, mister sikrede retten til erstatning, dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ETT ÅR etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

19.8. Sikkerhetsforskrifter.

Bestemmelsene om sikkerhetsforskrifter er angitt i forsikringsvilkårenes kapittel 7. Sikkerhetsforskrifter forøvrig er angitt i forsikringsbeviset.

20. Standardvilkår for deklarasjonsforsikring for varer under transport.

20.1. Forsikringsavtalens begynnelse og opphør.

Forsikringen omfatter alle forsendelser som blir påbegynt etter at forsikringsavtalen er begynt å løpe. Når en forsendelse faller inn under forsikringen, varer selskapets ansvar for den påbegynte transport til denne er avsluttet.

20.2. Omfanget av forsikringen.

Forsikringsavtalen omfatter forsendelser som faller inn under forsikringstakerens forretningsvirksomhet som angitt i forsikringsbeviset når han eier eller bærer risikoen for varene under transporten eller er forpliktet til å tegne forsikring for den som bærer risikoen. Forsikring som faller inn under forsikringsavtalen kan ikke unndras selskapet selv om varen også er forsikret annet sted.

Eventuelle returforsendelser er også omfattet av forsikringsavtalen.

Forsikringen omfatter transporter med alle vanlige transportmidler, eksklusive lekter og egen bil.

Uten særskilt avtale omfatter forsikringsavtalen ikke:

- A. transport frem til CIF-havnen eller CIP-stedet av varer som forsikringstakeren har kjøpt CIF eller CIP,
- B. transport som i sin helhet er lokal,
- C. lokale for og ettertransporter hvor vedkommende hovedtransport ikke omfattes av forsikringsavtalen.
- D. Uregistrerte postforsendelser eller andre forsendelser som finner sted uten at det er utstedt konnossement eller fraktbrev.
- E. transport med hel- eller delbefrakte skip hvis skipets alder er 16 år eller mer. Med hel- eller delbefraktet skip menes et hvert sjøgående fartøy hvor selgeren eller kjøperen eller noen på disses vegne har inngått certeparti eller spesialavtale med bortfrakter om befraktning (leie) av hele eller deler av fartøyet. Skipets alder regnes fra utløpet av skipets opprinnelige leveringsmåned. Når opprinnelig leveringsmåned ikke kan dokumenteres, regnes alderen fra 1. januar i opprinnelig leveringsår.

20.3. Begrensning i selskapets ansvar.

20.3.1. Den høyeste forsikringssum som selskapet dekker på hvert enkelt transportmiddel er angitt i forsikringsbeviset. Forsendelser med andre transportmidler enn de som er nevnt i forsikringsbeviset, omfattes ikke av forsikringsavtalen.

20.3.2. Selskapet er uten ansvar dersom:

- 1) varene som transporteres ikke overensstemmer med beskrivelsen i forsikringsbeviset,
- 2) transportmidlene ikke overensstemmer med angivelsen i forsikringsbeviset,
- 3) transportområdet for varene ikke overensstemmer med angivelsen i forsikringsbeviset.
- 4) varene blir sendt med et transportmiddel eller i en container som er uegnet for transporten. Selskapets ansvar ved slike fareendringer er regulert i forsikringsvilkårenes Par. 19.

20.4. Forsikrings sertifikat.

Selskapet skal på forlangende utstede et forsikrings sertifikat for hver enkelt forsendelse som omfattes av forsikringsavtalen. Selskapet er ikke forpliktet til å utlevere sertifikat før forfalte premietruer er betalt.

20.5. Forsikringstakers plikt til å anmelde forsendelser

Forsikringstaker skal gi selskapet oppgaver over forsendelser som omfattes av forsikringsavtalen, med angivelse av varens fulle forsikringsverdi og med opplysning om hvorvidt varene transporteres på dekk. Anmeldelsen skal skje ved at forsendelsen innføres i en deklarasjonsbok. Innføringen skal foretas av en person som inntar en betrodd stilling i firmaet. Deklarasjonsarkene sendes til selskapet for premieberegning hver måned, hvis ikke annet er avtalt. Selskapet svarer ikke for uanmeldte forsendelser.

20.6. Premiebetaling.

1) Dersom selskapet har sendt ut betalingsvarsel med betalingsfrist før risikoen trer i kraft (kontantklausul), er det en forutsetning for selskapets ansvar etter denne avtalen at premien blir betalt innen den datoen som er angitt i betalingsvarsløst.

2) Ved terminvis premiebetaling svarer selskapet bare for skader som inntreffer i det tidsrommet det er betalt premie for. Hvis premie for endring eller utvidelse av forsikringen ikke betales innen betalingsfristen, vil

endringen/utvidelsen bli annullert. Det kan uten hinder av foranstående kreves premie for den tid selskapet etter loven må svare for skader etter opphør av denne avtalen

3) Betales ikke premien innen den dato som er angitt i betalingsvarsløst, påløper morarente etter Par. 3 i lov av 17.12.76 nr. 100, frem til betaling skjer. Må selskapet sende nytt betalingsvarsel, kan selskapet kreve dekket sine utgifter for dette samt alle andre kostnader ved inndrivingen.

4) Opphører denne avtalen i forsikringstiden, betales premie etter følgende prinsipp:
Det beregnes premie av alle påbegynte transporter mens avtalen var i kraft.

20.7. Premie.

For forsikringsavtalen gjelder de premiesatser som er anført i forsikringsbeviset. Minimum årspremie er kr 5.000,-. I tillegg vil sertifikatutstedelse bli belastet med kr 300,- pr. sertifikat.

20.8. Frist for å gi melding om forsikringstilfellet.

Dersom et forsikringstilfelle inntreffer, mister sikrede retten til erstatning, dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ETT ÅR etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

20.9. Sikkerhetsforskrifter.

Bestemmelsene om sikkerhetsforskrifter er angitt i forsikringsvilkårenes Kap. 7. Sikkerhetsforskriftene forøvrig er angitt i forsikringsbeviset.

21. Streik, sabotasje m.v.

Forsikringen omfatter tap av eller skade på varene når tapet er voldt av personer som deltar i protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje, terrorhandlinger o.l.

Når tap eller skade har inntruffet eller det er overhengende fare for at det vil inntreffe, kan selskapet, for ikke påbegynte transporter, kreve at transportruten endres og/eller at det byttes transportmiddel, eller at transporten til det oppgitte bestemmelsessted oppgis. Vilkårenes Par. 35 tredje ledd nr 3 kommer ikke til anvendelse ved slike pålegg.

Tap som følge av forsinkelse erstattes ikke. Heller ikke erstattes omkostninger til lossing, lagring, vakt hold og videreforsendelse med mindre de er pådratt for å avverge overhengende fare for erstatningsmessig tap etter første ledd.

Selskapet har rett til premietillegg hvis ansvaret ikke er begynt å løpe senest 7 dager etter forsikringens tegning.

For internasjonale transporter har selskapet rett til å si opp særvilkåret med syv dagers varsel. Ved transport til eller fra USA kan særvilkåret sies opp med 48 timers varsel. FAL prg. 3-3 er fraveket, jfr. Lovens prg. 1-3 annet ledd bokstav (e).

22. Tap av eller skade på varene som følge av forsinkelse.

Forsikringen omfatter tap av eller skade på varene som følge av forsinkelse såfremt samtlige følgende vilkår er oppfylt:

- a) varene er blitt forsinket med 10 dager,
- b) forsikringen har vært i kraft under hele forsinkelsen,
- c) forsinkelsen skyldes erstatningsmessig skade, tyveri, sjørøveri, skade på andre varer som føres med transportmidlet, at det transportmiddel som varene er innlastet i har vært utsatt for havari, er forsvunnet eller forlatt, eller at havner eller transportveier er blitt ødelagt eller sperret, dog ikke som følge av protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje o.l. jfr. par. 18 nr. 3.
- d) det må antas at tapet ikke har sammenheng med en tidligere skade som selskapet ikke svarer for.

23. Tap av fortjeneste og renter ved videresalg.

Har sikrede videresolgt de forsikrede varer før det havari inntreffer som gir krav på erstatning for skade, erstatter selskapet:

- a) 10% av forsikringssummen dersom salgskontrakten heves som følge av skaden, såfremt hevingen skjer med hjemmel i alminnelige rettsregler eller kontraktsvilkår som må ansees sedvanlige i ved- kommende bransje.
- b) 1% pr. mnd. i inntil 3 mnd. av forsikringssummen for varer som blir utbedret, regnet fra forsikringstidens slutt etter vilkårenes paragraf 11 inntil oppfyllelse av salgskontrakten faktisk skjer.

24. Termoklausul.

24.1 Forsikringen omfatter også tap på grunn av temperaturinnvirkninger eller kondens som skyldes at:

- a) transportmiddel eller last har vært utsatt for havari etter at varen er innlastet,
- b) transportmidlets eller containerens termomaskineri har vært helt eller delvis ute av drift eller feilaktig innstilt, dog ikke som følge av protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje o.l. jfr. Par. 18 nr. 3.
- c) varen er losset i nødhavn.

24.2. SIKKERHETSFORSKRIFTER:

24.2.1. Det termoregulerte transportmidlet må før varene lastes inn, ha oppnådd transport- temperaturen, og avsenderen må såvidt mulig pålegge transportøren å kontrollere temperaturen hver tredje time under transporten.

24.2.2. Varenes innlastings- og transporttemperatur skal være i overensstemmelse med transporttemperatur, og innlastings- og transporttemperatur skal angis i fraktbrevet.

24.2.3. Før transporten påbegynnes, skal avsender om mulig påse at lasterommet eller containeren ikke har huller eller er utett, at lasterommet eller containeren er rengjort og luftfri, og at dører og pakninger er tette.

24.2.4. Varen skal stues så kompakt at utglidninger forhindres, men likevel slik at luftsirkulasjonen, særlig under taket, ned langs dørene og retur langs gulvet, ikke blir blokkert.

25. Tilleggsforsikring av toll og andre ordinære omkostninger ved transporten.

Forsikringen omfatter toll og andre ordinære omkostninger ved transporten som skyldes at sikrede må betale slike omkostninger for forsikrede varer som er blitt skadet eller er gått tapt.
Forsikringen omfatter ikke omkostninger som inngår i den ordinære beregning av varenes forsikringsverdi.

26. Tilleggsforsikring ved prisstigning o.l. (åpen forsikringsverdi).

Forsikringen omfatter den merverdi utover vanlig forsikringsverdi som varene på grunn av inntrådt prisstigning eller av andre grunner har fått for sikrede når de kommer frem til bestemmelsesstedet. Når tilleggsverdien oppgis, skal forsikringstakeren samtidig gi selskapet opplysning om de forsikringer som tidligere er tegnet på varene.

27. Totaltap som følge av forsinkelse (uten at varene er fysisk tapt eller skadet).

Sikrede har krav på erstatning for totaltap etter Vilkårenes Par.35 og 36 når:

- a) En nasjonal transport er blitt forsinket med minst 30 dager, eller
- b) en internasjonal transport er blitt forsinket med minst 30 dager som følge av tyveri, sjørøveri, skade på andre varer som føres med transportmidlet, at det transportmiddel som varene er innlastet i har vært utsatt for havari, er forsvunnet eller forlatt, eller at havner eller transportveier er blitt ødelagt eller sperret, dog ikke som følge av protestaksjoner, opptøyer, streik, o.l. jfr. Par. 18 nr. 3.

28. EDB-utstyr.

28.1. Hvem forsikringen gjelder for.

Forsikringen gjelder for den eller de som er angitt i forsikringsbeviset under rubrikkene "forsikringstaker" og/eller "sikrede". For øvrig vises til Vilkårenes paragraf 2 og paragraf 4.

28.2. Hva forsikringen omfatter.

Forsikringen omfatter utstyr til bruk for elektronisk databehandling, herunder MODEM, databærere (harddisk, disketter), terminaler, tastatur, printere og ledninger m.m., etter nærmere spesifisering i forsikringsbeviset.

28.3. Hva forsikringen ikke omfatter.

Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke rekonstruksjon av data.

28.4. Hvor forsikringen gjelder.

Selskapets ansvar begynner å løpe fra det øyeblikk de enkelte deler av EDB-utstyret, sikret og emballert i henhold til nedenstående sikkerhetsforskrifter, løftes opp i det lokalet som er utgangspunktet for transporten for å lastes ombord i transportmiddelet.

Selskapets ansvar opphører når de enkelte deler av EDB-utstyret er hensatt i lokalet på det oppgitte bestemmelsesstedet for transporten.

28.5. Særskilt begrensning i dekningen.

Forsikringen dekker kun påviselige skader direkte påført under transporten.

Tap som skyldes at utstyret ikke fungerer slik det gjorde forut for transporten, men hvor utstyret ikke er påført noen påviselig skade, dekkes ikke.

28.6. Uegnet transportmiddel.

Fra Vilkårenes paragraf 18 presiseres:

"Selskapet er helt eller delvis uten ansvar for tap eller skade som skyldes at varene ble sendt med et transportmiddel eller i en container som var uegnet for transporten, når sikrede fikk kjennskap til dette på et tidspunkt da det hadde vært mulig for ham å gripe inn."

28.7. Egenandeler.

Egenandelen er 10% av forsikringsverdien ved hvert skadetilfelle dog maksimalt kr 20.000 og minimum kr 2.500.

Utstyr sendt uten støtindikator, men i originalemballasje eller i kasse/koffert som er spesialkonstruert for transport: 5% av forsikringsverdien ved hvert skadetilfelle, maksimalt kr 10.000 og minimum kr 2.000.

Utstyr sendt i originalemballasje eller i kasse/koffert som er spesialkonstruert for transport og med støtindikator, kr 2.000.

28.8. Sikkerhetsforskrifter.

Fører brudd på nedenstående sikkerhetsforskrifter til skade på eller tap av forsikringsgjenstandene, kan erstatningen avkortet eller falle helt bort.

Sikkerhetsforskriftene gjelder for forsikringstakeren som avsender og sikrede som mottaker avutstyret.

Er forsikringstakeren kun mottaker av utstyret, gjelder sikkerhetsforskriftene også for avsenderen. Brudd på sikkerhetsforskriftene fra avsenderens side kan kun gjøres gjeldende overfor forsikringstakeren når han fikk kjennskap til bruddet på et tidspunkt da det hadde vært mulig for ham å gripe inn.

Dersom ledende personell, arbeidsledere eller formenn innen virksomheten hos forsikringstakeren, sikrede eller avsenderen bryter sikkerhetsforskriftene eller forsømmer å gi instruksjon til medhjelpere, regnes dette som forsikringstakerens, sikredes eller avsenderens eget brudd på sikkerhetsforskriftene.

Ved internasjonal transport gjelder dessuten Vilkårenes paragraf 20.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder:

28.8.1 Klargjøring av utstyret før emballering.

Produsentens eller leverandørens anvisninger om sikring av utstyret for transport skal følges. Kopi av anvisningene skal sendes mottakeren.

Hardisk(er) skal parkeres (sikres).

28.8.2 Skjermer og tastatur.

Skjermer og tastatur må sikres særskilt. Foran skjermen skal det plasseres plater av papp e.l. som ikke kan ripe glassoverflaten og som kun dekker denne. Over platene skal det så plasseres en papp-plate som dekker

hele skjermkanten. Platen settes fast med limbånd. Tastatur skal sikres, slik at ikke tastene kan trykkes ned etter at tastaturet er pakket.

28.8.3 Pakking.

Hver enkelt del av utstyret (se pkt. 2) skal pakkes for seg, helst i originalemballasje. Forefinnes ikke originalemballasjen, skal det benyttes pappkartonger eller kasse/koffert som er spesialkonstruert for transport. Utstyret skal avstemples med isoporbiter eller lignende, slik at utstyret ikke kan bevege seg i esken. Esken skal lukkes med limbånd.

28.8.4 Merking.

På hver eske eller pakke skal det være tydelig avmerket hvilke sider er "opp" og "ned". Den skal også ha påskrift som "må ikke legges på siden", "forsiktig, tåler ikke støt" eller eventuelt tilsvarende på engelsk eller språket i det land utstyret skal sendes til.

28.8.5 Transportmidler og håndtering.

Utstyret må under ingen omstendighet transporteres i åpen bil, på åpen jernbanevogn eller sendes som dekkslast (se for øvrig Vilkårenes paragraf 14).

Avsender må påse at utstyret under pålesing, avlesing og transport ikke håndteres av personell som han vet eller må forstå ikke innehar de nødvendige kvalifikasjoner til å håndtere utstyret på en forsvarlig måte.

Avsender må gjøre fraktfører kjent med at det er EDB-utstyr som skal transporteres og pålegge fraktfører å ta nødvendige forsiktighetsregler.

28.8.6 Påbud om bruk av spesielle transportmidler.

Utstyr som avsenderen vet eller må forstå er ømtålelig for temperatursvingninger skal transporteres i termoregulerte transportmidler.

Selskapet kan i forbindelse med den enkelte transport påby bruk av spesielle transportmidler.

28.8.7 Utstyr importert på vilkårene cif, cip og fritt levert.

Før utstyr som er importert på vilkårene cif, cip og fritt levert videresendes, skal vedkommende fraktfører instrueres om å gi påtegning på transportdokumentet om eventuelle skader på emballasjen eller utstyret.

28.8.8 Stormaskiner.

Stormaskiner skal pakkes i antistatisk emballasje.

Før pålesing for transport skal støtindikator monteres på emballasje i henhold til bruksanvisningen for vedkommende støtindikator.

28.8.9 Mottak av utstyret på bestemmelsesstedet.

Når utstyret ankommer bestemmelsesstedet for transporten (se pkt. 4), skal mottakeren undersøke emballasjen i fraktførers påsyn og gi påtegning om eventuelle skader på emballasjen eller utstyret på transportdokumentet.

Dersom utstyret ikke kan pakkes opp i påsyn av fraktfører, må dette skje uten unødig opphold. Dersom utstyret antas å være skadet, må emballasjen og støtindikatorer oppbevares og om nødvendig stilles til disposisjon for selskapets representant.

Etter at utstyret har ankommet lokalet, må det først tas i bruk etter at det har stått i normal romtemperatur i minst 2 timer.

29. Utgifter ved vrakfjerning.

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter selskapet også sikredes rimelige utgifter til å bortskaffe restene av de forsikrede varer i tilfelle av erstatningsmessig totaltap eller manko, begrenset til 20% av forsikringssummen av varene i den angjeldende transport.

30. Verktøy

Forsikringen gjelder i Norden hvis ikke annet er avtalt.

30.1. Under transport gjelder vilkår:

Transportulykke (C) i h.h.t. vilkår for transportforsikring av varer, inkl. tyveri fra låst bil.

Under opphold på arbeidsplass dekker forsikringen skade ved:

1) Brann, dvs. ild som er kommet løs, plutselig nedsoting fra ildsted, direkte lynnedslag, eksplosjon og skade forårsaket av luftfartøy.

Unntatt er:

- skade på ting som med hensikt er utsatt for varme.
- skade på elektrisk maskin, apparat, ledning eller datautstyr ved kortslutning eller annet elektrisk fenomen, selv om det oppstår brann i tingen.
- skade ved sprengningsarbeider som utføres på forsikringsstedet.
- skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne.
- skade på transformator, elektrisk maskin, apparat, datautstyr o.l. ved eksplosjon i disse.

2) Utilsiktet utstrømming av vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse i bygning.

Unntatt er:

- Skade ved vann eller annen væske som trenger inn i bygning på annen måte eller skyldes andre årsaker enn nevnt ovenfor.

3) Tyveri og hæververk ved innbrudd i bygning eller rom i bygning.

Unntatt er:

- Skade ved tyveri og hæververk når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum.

4) Naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989.

30.2. SIKKERHETSFORSKRIFTER

30.2.1. Brann

Slokningsredskaper skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og i god stand.

30.2.2. Vannledningsskade

Forsikringsgjenstander som oppbevares i bygning på bakkenivå eller lavere skal plasseres minst 10 cm over gulvet.

30.2.3. Tyveri

Forsikringsgjenstanden(e) forutsettes oppbevart i bygning eller rom i bygning, alle adkomstdører skal være låst og andre åpninger være lukket og forsvarlig sikret. Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller være like godt sikret som de forsikrede ting.

30.2.4. Sikring mot tyveri fra bil

- Når bilen forlates skal den være låst.
- Om natten skal bilen i tillegg være utstyrt med FG-godkjent, aktivisert alarm eller være i låst enegarasje.

Sikring mot tyveri fra varehenger.

- Varehengeren skal være utstyrt med låsbar hardtop.
  - Når varehengeren forlates skal den være låst.
  - Om natten skal varehengeren i tillegg oppbevares i låst enegarasje eller være sikret med kulelås.
- Hvis forsikringssummen overstiger kr.100.000,- skal varehengeren oppbevares i låst enegarasje eller være utstyrt med FG-godkjent, aktivisert alarm og sikret med kulelås.

Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 00.00 og kl. 06.00.

Tyveri, ran og overfall skal meldes politiet.

Forsikringsverdi: Nypris umiddelbart før erstatningstilfellet.

Egenandel: 10 % - min. kr. 1.500,- maks. kr. 5.000,- pr. skadetilfelle, hvis ikke annet er avtalt.

31. Lektertransport

31.1 Sikkerhetsforskrift

Forut for reisen, skal samtlige av følgende punkter være oppfylt:

- 1) Forsikringstakeren skal påse at Det Norske Veritas, eller annen institusjon (heretter institusjonen) akseptert av selskapet, godkjenner lekter og slepebåt m.h.t. sjødyktighet, lekterkapasitet og trekkraft, sett i forhold til forsikringsgjenstand.
- 2) Forsikringstakeren skal påse at institusjonen godkjenner innlasting, plassering og sikring av forsikringsgjenstanden, samt utstede "towing declaration" eller tilsvarende godkjennelse.
- 3) Forsikringstakeren skal påse at institusjonen utsteder bestemmelser om begrensninger i vind og bølgehøyde, og sørge for at disse bestemmelser blir inntatt i frakt/slepeavtalen.
- 4) Forsikringstakeren skal påse at frakt/slepeavtalen inneholder bestemmelser om at utførende for oppdraget skal være ansvarlig i.h.t. de krav og retningslinjer som gis gjennom lov/regelverk, samt av institusjonen. Før slepet begynner, skal forsikringstakeren gi utførende for oppdraget all relevant dokumentasjon, utstedt av institusjonen.

Fareunntaket i vilkårene par. 17 første ledd, nr. 3 vedrørende dekkslast gjelder ikke.